

Bilje 4. II. 22

LJUBEZEN V PISMIH

*Dopisovanje med
Felicito Koglot in Francem Pericem*

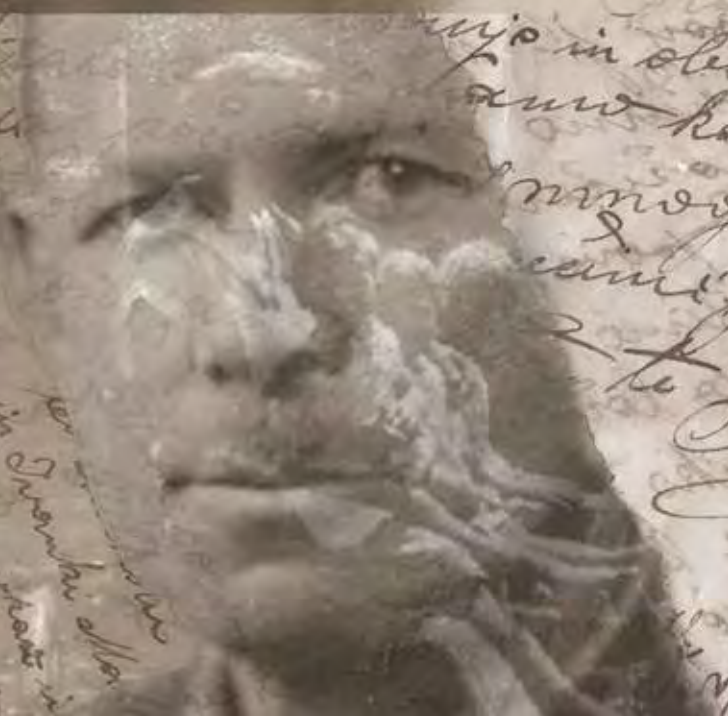
Aleksandrija-Bilje
1921-1932

Založba Univerze v Novi Gorici

2022

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document, covering the top half of the page. The text is mostly illegible due to fading and blurring.

Handwritten text in a cursive script, likely a signature or name, covering the middle and bottom right portion of the page. The text is mostly illegible due to fading and blurring.

Vertical handwritten text on the left side of the page, possibly a name or address, partially obscured by the photograph.

Vertical handwritten text on the bottom right side of the page, possibly a name or address, partially obscured by the photograph.

Progi mi neposredno

V veseljem sem uapet ter ležem
v tvoj družbi mi pišmoče. Vredno
biti. Veseli me da mi pišete in
upam da vreden bo so uapet bi
simbi viden do te vso vso skupaj
se bodo, ki pišmoče, odgovoriti in
po vsledno ker kakega po po
po simbi in danis que bide, in
vreden bide vreden in se viden
vreden kark vreden in vreden po
vreden se vreden in vreden
vreden bide in vreden kark?

Progi

Tu pišemre noredalje
druga vreden tvoj eprostini
nisem kaj odgovorila. Vreden
na tvoje pišemre in odgovor
tvoje vprašanje namreč
tvoje največje veselje ali
Pripravam in vreden
občudujem tvoje ljube
kajens bide vreden

Dragi mi nepovabljeni!!

Z veseljem sem sopeset tvoj teden volobila
Tvoja ljublja mi pisemce. Greha Ti bodi
hvala.

Upam o
rimski v
ermenoj
je po bre
so aini
potem zela
telat kon
sma se
rečni so b
Dragi

no odgovorja
pili otolgi
opuo'edil
Za mene
so leti teko
k spot in
inen koj
simi tob
ljubi spot

m je
ker ti
e sopeset

na tvoje pisemce in odgovorjam na
tvoje vprašanja namreč? Če je bilo
tvoje najbolje veselje ali ne pri meni!!
Priporočam in svetujem ko vse priniš
občudujem tvoje ljubezen ki se jo inel
kaj... bila doma Upam

Kdo sta bila Felicita Koglot in Franc Peric in o knjižni izdaji njenega dopisovanja

Felicita Koglot, klicali so jo Felička, se je rodila 27. februarja 1899 v Biljah. Zaročena je bila s Francem Pericem, rojenim 4. oktobra 1899, ki je izhajal iz velike družine iz Bilj. Felicitina mama nad hčerkino izbiro zaročenca ni bila navdušena, saj je to, da je Franc iz velike družine, pomenilo, da bo nanj in posledično tudi na Felicito padla skrb za tako številčno družino. Felicita se je šolala v državni gospodinjski šoli v Avstriji. Iz časa njenega šolanja domači hranijo zapiske.

Felicita se je leta 1921 prvič odločila za odhod v Egipt, da bi na ta način prislужila nekaj denarja za poroko. Delovno mesto in vse potrebne dokumente ji je priskrbela babica, ki je bila prav tako v Egiptu. V času prvega odhoda je Felička ostala v Egiptu tri leta in službovala pri grški družini kot varuška deklice Marike. Pri prvih delodajalcih se ji ni godilo dobro, saj naj bi pretrpela kar nekaj lakote, gospodarji pa so imeli do nje neprimeren odnos.

Leta 1924 se je Felicita vrnila domov in se poročila z zaročencem Francem, leto po tem pa sta dobila prvo hčerko, Danilo. Mlada družina je živela skupaj s Frančevimi starši ter njegovimi mlajšimi brati in sestrami. Ker je bilo preživljanje tako velike družine težko, je Felička decembra leta 1927 ponovno odšla v Egipt. Zaposlila se je pri judovski družini in tudi tukaj opravljala delo varuške. Njen varovanec je bil fantek Fredi, na katerega se je zelo navezala. Ta družina je z njo veliko bolje ravnala. Spoštovali so jo, dajali so ji veliko oblek, jo jemali s seboj na številna potovanja, med drugim so na enem izmed potovanj prišli na obisk tudi v Bilje k Feličkinim domačim.

Med Felicitinim drugim odhodom je tudi Franc občasno odhajal delat v Švico. V času, ko sta bila oba starša odsotna, je bila Danila v varstvu starih staršev.

Felicita se je leta 1930 vrnila domov in ni več odšla v Egipt. Po vrnitvi sta se jima s Francem rodili še dve hčerki, Magda in Jožica.

Felicitina zgodba ima tragičen razplet: pri komaj 19 letih je umrla hčerka Danila. Ko so jo fašisti aretirali, je 14 mesecev preživela v različnih zaporih (od zloglasnega zapora Coroneo v Trstu, do ženskega zapora »Le Mantellate«, zaprov Regina Coeli v Rimu kjer je čakala sojenje). Zaradi vseh naporov, ki jih je doživela, je umrla 21. marca 1945. Nesreča ni počivala, saj je 25. oktobra 1950 umrl Franc, Felicita pa je zaradi nacionalizacije po koncu vojne izgubila vse svoje prihranke. Umrla je 5. septembra 1975.

Pisma, objavljena v tej knjigi, hrani Felicitina in Francjeva družina, potomci njenih hčerk, Magde in Jožice, iz družin Silič, Rusjan in Nemec. Prepisale smo jih študentke v okviru študentskega projekta Digitalizacija kulturne dediščine Primork in Notranjk s pomočjo mentoric (dr. Megi Rožič, dr. Katja Mihurko Poniž) in gospe Nede Rusjan Bric ter jih izdale v elektronski knjigi. Knjižni izdaji smo dodale še pisma, ki jih je pisal Franc Peric, ko je odšel na delo v tujino, v Švico. Zahvaljujemo se Društvu za ohranjanju kulturne dediščine aleksandrinsk in mag. Borutu Koloiniju (Goriški muzej) ter gospe Barbari Skubic za pomoč pri iskanju razlag za besede, ki so povezane z aleksandrinštvom, ter še posebno gospodu Bogu Rusjanu za pregled prepisa pisem. Prav tako se zahvaljujemo gospe Rene Rusjan za vizualno opremo knjige.

Manca Koren, Maja Orel, Lara Vončina

Kazalo

Manca Koren, Maja Orel, Lara Vončina:

**Kdo sta bila Felicita Koglot in Franc Peric
in o knjižni izdaji njenega dopisovanja 5**

Pisma 7

**Prvi Felicitin odhod v Egipt
1921 - 1924 ..... 9**

**Drugi Felicitin odhod v Egipt
in Frančev odhod v Švico
1927 - 1932 ..... 87**

Manca Koren:

**Kratek oris zgodovinskih razmer
v Egiptu in na Primorskem v obdobju
med obema vojnama 185**

Mirjam Milharčič Hladnik:

**Franc Peric in Felicita Koglot:
večkratne migracije v družinski korespondenci 197**

Manca Koren:

**Družinsko življenje in
doživljanje aleksandrinstva v pismih 211**

Fotografije in foto kolaži 234

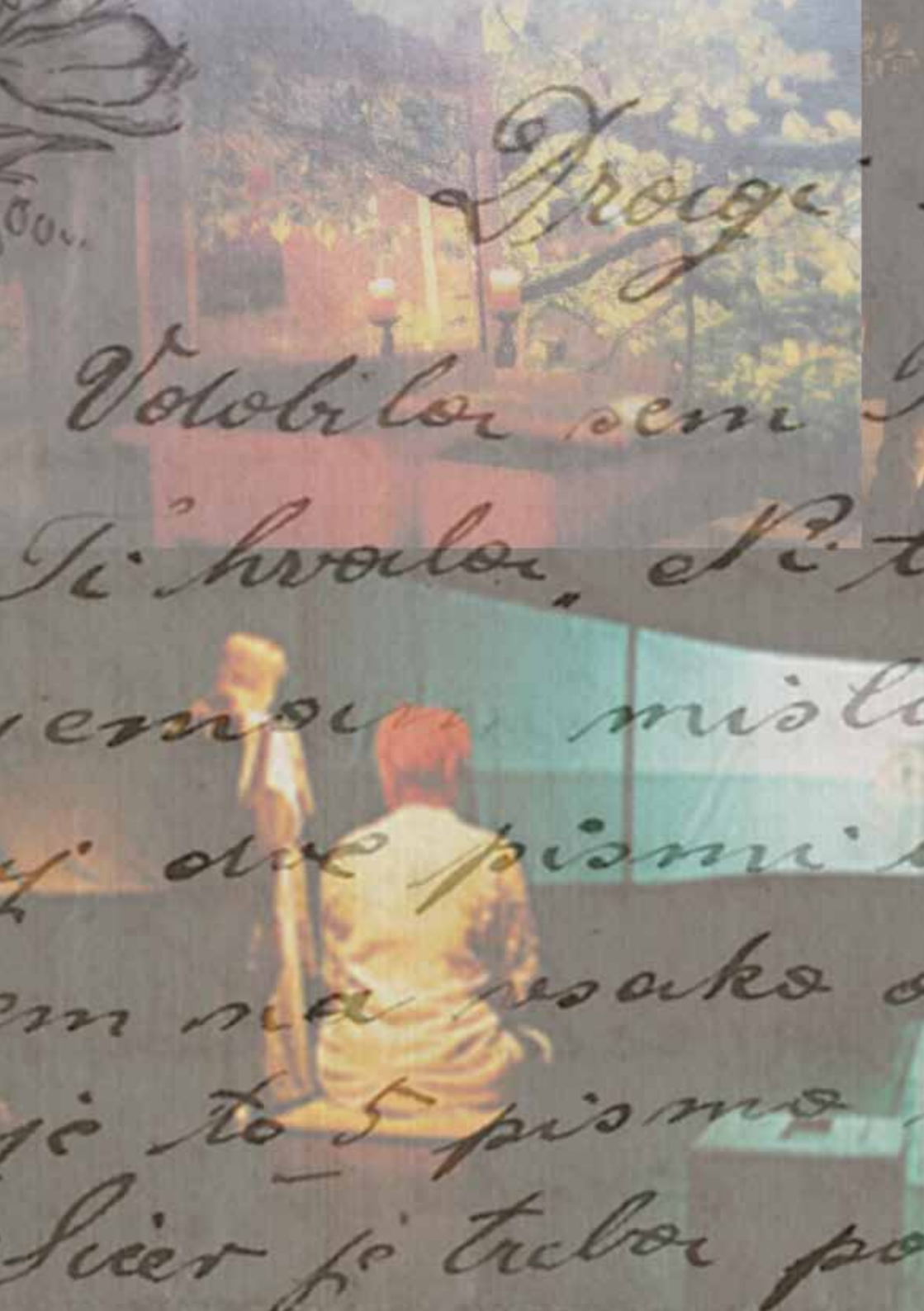
Fotografije in foto kolaži

Foto kolaž na ovitku: pogled 17-letne Felicite Koglot, portret Franca Perica, pismo, raztrgana fotografija prizora na Vipavi; Felička z malo Danilo in Fredijem; na poti iz Aleksandrije na Dunaj se je Felička, skupaj z družino Stern, ustavila na obisku v Biljah.

- Notranji ovitek:* detajl pisma Draga mi Felička!!!, Bilje, 4. 2. 1922
- Str. 2-3: motiv z ovitka knjige
  - Str. 4: poročna fotografija Felicite Koglot in Franca Perica, 1925
  - Str. 6: Felička in Franc s hčerko Danilo v Biljah
  - Str. 7: detajl pisma
  - Str. 8-9: pogled na zbirko pisem in fotografijo ladje ESPERIA, s katero je Felicita odšla v Egipt
  - Str. 10: detajli pisem s fotografijo Felicite Koglot
  - Str. 34: detajli pisem s fotografijo Franca Perica. Fotografijo je Feliciti poslal iz Švice, kamor je med leti 1929 in 1932 odhajal na sezonsko delo.
  - Str. 42: prva stran pisma iz leta 1922
  - Str. 43: Felicita Koglot, 17 let, 1916
  - Str. 68-69: Aleksandrija: Krista Silič iz Bilj, Felicita Koglot z varovanko Mariko in neznana varuška z varovancem
  - Str. 85: razglednici, poslani Francu Pericu in Feličkini družini Koglot, 1. 4. 1923. Na fotografiji: Biljenski deklški pevski zbor v Aleksandriji
  - Str. 86-87: Med prvim in drugim odhodom sta se Felicita in Franc poročila in dobila otroka. Med pismi vidimo njune poročne fotografije, družinsko fotografijo s hčerko Danilo in razglednico s fotografijo cerkvenega pevskega zbora iz Bilj, 1. 6. 1929.
  - Str. 110: detajl pisma
  - Str. 118-119: povečani detajl pisma in družinske fotografije

- Str. 138-139: Fredi Stern, Feličkin varovanec v drugem obdobju v Aleksandriji; družina Stern; fotografija Gospe Stern, Fredija in Feličke, nastala v Dunajskem Pratru. Ena redkih fotografij Feličke z družino njenih delodajalcev.
- Str. 181: Felicita in Franc sta se v pismih nagovarjala z zelo ljubečimi nazivi. Nekaj teh lahko vidimo v kolažu iz nagovorov.
- Str. 182-183: *levo*: prva razglednica iz Aleksandrije, na njej je videti stanovanje, kjer Felička stanuje (1921)
desno zgoraj: hrbtna stran razglednice, s Feličkinim pojasnilom Francu, kje lahko vidi pozicijo njene sobe in parka, kjer se igra z varovancem Fredijem
desno spodaj, barvna fotografija: pogled iz istega zornega kota 85 let kasneje – fotografijo je posnela Feličkina vnukinja Neda Rusjan Bric leta 2006, ko je tam gostovala s svojo gledališko predstavo, ki jo je zasnovala na pismih iz nonine zbirke
- Str. 184: Sueški prekop, zemljevid, (Wikipedia 2021)
- Str. 196: pogled na mizo s fotografijami in pismi iz družinske zbirke
- Str. 210: kolaž spomina trenutka v času, ki ga nosi raztrgana fotografija: v prizoru na domači reki Vipavi vidimo Feličko, ki v naročju drži oba njena draga otroka: varovanca Fredija in končno tudi svojo drago hčerko Danilo. Nenavaden obisk, ki je Feliciti ostal za vedno v spominu, ko se je, njena gospa' odločila, da Felički naredi veselje in skupaj obišejo domače v Biljah. Tako je družina Stern med potovanjem iz Aleksandrije na Dunaj, za kratek čas skrenila s poti in obiskala Feličkino družino. V ozadju zasenčeni fotografiji Fredija in Danile.
- Str. 216-217: družinske fotografije, Danila s svojo mamo in očetom. Desno zgoraj, odrasla Danila s svojima sestricama, Magdo in Jožico, verjetno leta 1942.
- Str. 229: portreta Franca Perica in Felicite Koglot
- Str. 230-231: portreti Felicite Peric v treh življenjskih obdobjih
- Str. 232: ena od škatel z družinsko dediščino, s pismi, ki so ob začetku stoletja potovala med Aleksandrijo in Biljami
- Str. 234-235: Zgodbe Felicite in Franca so bile vedno del družinske zgodovine. Tako se z njunimi pismi v svojih umetniških delih večkrat ukvarjata tudi njuni vnukinji. Spodaj vidimo prizor iz predstave Trieste - Alessandria EMBARKED, Nede Rusjan Bric iz leta 2005 (produkcija MASKA), zgoraj pa prizore z večmedijskega dogodka Luknje v prostoru, Luknje v času, Rene Rusjan, v vrtu Vile Katarina v Ljubljani, leta 1996.

Proje

Volobila sem

Ti' hvala, B. T.

iemor, mi slo

y. oae pismu

em na usaka o

je to 5 pismo

Sier fi tubor po

Trone

Ways gibko kova
reba se enolita

m ota sem pre
in 3 kontolint.

dogovorila a pi
sestaj. Uporn o
stipeti. ker ves o

Ljubezen v pismih: dopisovanje med Felicito Koglot
in Francem Pericem: Aleksandrija–Bilje : 1921–1932

Urednica:

Katja Mihurko Poniž

Prepis in urejanje pisem:

Lara Vončina, Maja Orel, Manca Koren

Opombe:

Lara Vončina

Avtorici spremnih študij:

dr. Mirjam Milharčič Hladnik in Manca Koren

Strokovni pregled prepisa pisem:

Megi Rožič, Bogo Rusjan,

Neda Rusjan Bric, Katja Mihurko Poniž

Lektoriranje:

Darja Markoja

Recenzentki:

Irena Selišnik, Marijanca Ajša Vižintin

Oblikovanje in likovna oprema knjige:

Rene Rusjan

Založnik:

Založba Univerze v Novi Gorici, Vipavska cesta 13,
Rožna Dolina, Nova Gorica

Prelom in tisk: A-media d.o.o.

Naklada: 250 kos

Leto izida: 2022

ISBN 978-961-7025-22-4

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-6«1921/1932»
314.151.3-054.72-055.2(620=163.6)(044.2)

KOGLLOT, Felicita

Ljubezen v pismih : dopisovanje med Felicito Koglot in Francem Pericem : Aleksandrija-
Bilje : 1921-1932 / [prepis in urejanje pisem Lara Vončina, Maja Orel, Manca Koren ;
opombe Lara Vončina ; urednica Katja Mihurko Poniž]. - V Novi Gorici : Založba
Univerze, 2022

ISBN 978-961-7025-22-4
COBISS.SI-ID 94705155